

Bruxelles, den 18. november 2019
(OR. en)

14070/19

TELECOM 356
COMPET 740
MI 789
DATAPROTECT 278

NOTE

---

fra:	formandskabet
til:	De Faste Repræsentanters Komité/Rådet
Tidl. dok. nr.:	13985/19
Vedr.:	Den Europæiske Union som knudepunkt for etisk dataanvendelse - Orienterende debat

---

Den digitale økonomi er ved at blive en dataøkonomi

Den digitale økonomi er ved at blive en dataøkonomi. Vi bevæger os væk fra den fase, hvor den digitale udvikling førte til nye forbrugertjenester drevet af digitale platforme. Digitalisering og den stadig hurtigere forandringshastighed har udfordret de nuværende strukturer og reguleringsrammer - især når der er tale om anvendelse af data. De nye digitale grene af økonomien bygger nu på data, og anvendelse af data er begyndt at have en betydelig indvirkning på traditionelle sektorer som f.eks. fremstillingsindustrien, landbrugs- og transportsektoren samt inden for offentlig forvaltning. Rådet understreger derfor kraftigt nødvendigheden af fortsat at fremme, udvikle og udbrede den europæiske dataøkonomi¹. [En ny strategisk dagsorden 2019-2024](#), som blev vedtaget af Det Europæiske Råd i juni 2019, fastsætter prioriteterne for de næste fem år, herunder udvikling af det økonomiske fundament: fremtidens europæiske model.

---

¹ Konklusioner om fremtiden for et højdigitaliseret Europa efter 2020: "Styrke den digitale og økonomiske konkurrenceevne i hele Unionen og den digitale samhørighed":
<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10102-2019-INIT/da/pdf>.

Dette er en anerkendelse af betydningen af den digitale omstilling i denne forbindelse og fremhæver vigtigheden af yderligere arbejde med alle aspekter af den digitale revolution, herunder data.

I EU-institutionerne er dette en god lejlighed til at drøfte de indhøstede erfaringer og vejen frem med hensyn til datapolitik. Den Europæiske Union kan af hensyn til økonomisk retfærdighed, samfundsmæssig bæredygtighed og opnåelse af en konkurrencemæssig fordel på verdensplan stile efter at blive et knudepunkt for etisk dataanvendelse. Den Europæiske Union har gjort gode fremskridt med strategien for et digitalt indre marked. Der er imidlertid stadig et betydeligt uudnyttet økonomisk potentiale, og der er på samme tid bagvedliggende betænkeligheder og mangel på tillid. For det første bliver dataadgang mere og mere asymmetrisk, eftersom data koncentrerer hos de største aktører. For det andet kræver privatlivs- og sikkerhedsspørgsmål konstant opmærksomhed, hvis folks tillid skal bevares. For det tredje er der for at få dataøkonomien til at fungere i praksis behov for ordentlige strukturer for dataanvendelse, hvilket bør omfatte retningslinjer for retfærdig og lovlig udveksling og anvendelse af data med henblik på at tilskynde til deling og fælles brug af data.

Integration af afbalanceret datadeling, mennesket i centrum og ordentlige strukturer

Den Europæiske Union har mange styrker inden for dataøkonomien. Disse spænder fra den offentlige sektors åbne data af høj kvalitet til fastsættelse af globale standarder på databeskyttelsesområdet ([den generelle forordning om databeskyttelse](#)). Vi er nødt til at omsætte de gode idéer fra det sektorspecifikke arbejde til vejledende principper, således at denne bedste praksis får en bredere indvirkning på den europæiske dataøkonomis struktur og funktionsmåde. Samtidig er vi nødt til at sikre en effektiv gennemførelse af tidligere initiativer, så bestemmelserne deri giver konkrete resultater.

Med hensyn til **dataudveksling** er den offentlige sektor foregået med et godt eksempel. [Direktivet om åbne data](#) øger tilgængeligheden af offentlige dokumenter og data, og dermed har EU taget yderligere skridt til at sikre tilgængeligheden af værdifulde datasæt på en række tematiske områder. Med [Inspire-direktivet](#) fremmer Den Europæiske Union adgangen til og interoperabiliteten af geospatiale data, da dette er absolut nødvendigt på mange områder, herunder miljøpolitik og fremstilling af kort. I [forordningen om adgang til reparations- og vedligeholdelsesinformationer](#) har EU fastslået, at dataadgang spiller en afgørende rolle med henblik på at sikre effektiv konkurrence i den private sektor. På samme måde styrker åbningen af bankgrænseflader i overensstemmelse med det [andet betalingstjenestedirektiv](#) konkurrencen og nye tjenester i finanssektoren.

Den sektorspecifikke lovgivning behandler således spørgsmål vedrørende interoperabilitet mellem EU-dækkende datasæt, adgang til sektorens vigtige data og åbning af grænseflader inden for sektorens centrale infrastruktur. For at forhindre en lovgivningsmæssig fragmentering i Den Europæiske Union, forbedre interoperabiliteten og øge konkurrencen og introduktionen af nye tjenester er én mulighed at vurdere, om disse instrumenter kan tjene som eksempel for andre sektorer. For at sikre, at det indre marked fungerer korrekt, og for at sikre lige konkurrencevilkår, kan det f.eks. være nødvendigt lovgivningsmæssigt at tilskynde til udveksling af data mellem virksomheder inden for sektorer, der kan være med til at levere mere bæredygtige produkter og tjenesteydelser såsom bilsektoren og mobilitets-, sundheds-, energi- og landbrugssektoren. Dette kan eventuelt suppleres med passende forvaltningsmodeller, så man sikrer tilliden mellem de involverede parter.

Anvendelse og genanvendelse af data kan yde et væsentligt bidrag til Den Europæiske Unions økonomi. Samtidig bestemmes de relevante betingelser (f.eks. privatlivets fred, sikkerhed og dataintegritet) af den infrastruktur og de tjenester, der anvendes til at behandle dataene. Et konkurrencedygtigt og åbent cloudmarked er en afgørende forudsætning for udviklingen af en europæisk dataøkonomi, hvor data deles frit og genanvendes. Et aspekt heraf er at sikre, at der er en klar lovramme for cloudtjenester. Den Europæiske Union har fastsat den globale standard for databeskyttelse, og der kan bygges på denne førerposition ved at fastsætte samme høje standarder for informationssikkerhed, markedsfleksibilitet og datainfrastrukturens energieffektivitet.

Med hensyn til spørgsmålet om **mennesket i centrum** styrker den generelle forordning om databeskyttelse den enkeltes ret til at styre anvendelsen af egne data og lægger dermed en hjørnesten i en menneskecentreret dataøkonomi. I den koordinerede plan for kunstig intelligens² fastsættes Den Europæiske Unions ambition om at blive verdens førende region med hensyn til udvikling og etablering af banebrydende, etisk og sikker KI, samtidig med at den fremmer en menneskecentreret tilgang i en global sammenhæng.

Den Europæiske Union er blevet en model inden for databeskyttelseslovgivningen, men de mål, der fastsættes, bliver ikke opfyldt, medmindre den enkelte klædes på i praksis. For eksempel giver de udvidede rettigheder til at administrere egne personoplysninger (f.eks. til at kopiere, berigtige, slette, portere) eller give samtykke til behandlingen af sådanne data ikke resultater, medmindre organisationerne giver folk brugervenlige værktøjer.

For det andet er algoritmer og intelligente og selvstændige systemer allerede tilgængelige, så spørgsmålet er ikke, om de kan anvendes, men snarere hvordan de kan anvendes på en måde, der er forenelig med de grundlæggende rettigheder og menneskerettighederne. Det vil vise sig, om der er behov for at øge deres pålidelighed, ansvarlighed og gennemsigtighed gennem obligatoriske eller frivillige kontrolmekanismer — i det mindste i de sektorer, hvor der er et øget behov for at forhindre uønskede skadelige virkninger, når den ene instans er forbundet og selvkørende.

Endelig har dataøkonomien brug for **strukturer**, der er brugbare. I praksis kan dette indbefatte nøgleinfrastruktur, som f.eks. cloud computingtjenester. Det kan imidlertid også omfatte mere abstrakte begreber som f.eks. dataforvaltningsmodeller til anvendelse på tværs af sektorer og en moderniseret lovgivningsmæssig tilgang. Begge dele er taget i betragtning i bl.a. [forordningen om fri udveksling af oplysninger](#). Forordningen er udformet med henblik på at fremme brugen af cloudtjenester ved at forbyde uberettigede datalokaliseringsrestriktioner. Det gør den på en målrettet måde og kombinerer regulering og adfærdskodekser for selvregulering i forbindelse med dataportering. Der vil i 2022 blive foretaget en vurdering af disse selvregulerings tiltag for at sikre cloudskift. En mulig konsekvens kunne være EU-lovgivningsindgreb, hvis de fremskridt, der sker, er utilstrækkelige.

---

² Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — Koordineret plan for kunstig intelligens (COM (2018) 795 final) https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:22ee84bb-fa04-11e8-a96d-01aa75ed71a1.0021.02/DOC_2&format=PDF

En af de indhøstede erfaringer er, at ny teknologi ikke nødvendigvis kræver ny lovgivning, og at reguleringen generelt skal være mindre teknisk og mere befordrende og målbaseret. Dog kan interoperabiliteten på det retlige, semantiske, organisatoriske og tekniske niveau forbedres, så datastrømmen kan foregå på tværs af nationale og sektorielle grænser i EU. Der er flere måder, hvorpå dette kan gøres, f.eks. ved at anvende åbne standarder, have strukturerede datasæt, lave standardkontrakter for dataudveksling eller indføre en ret til dataportabilitet.

***

I ovennævnte forbindelse anmoder formandskabet ministrene om at give deres mening til kende med hensyn til følgende spørgsmål:

- 1) *Hvad er ud over de foranstaltninger, der allerede er truffet, de foranstaltninger og instrumenter, der er presserende behov for med henblik på at sætte skub i den europæiske dataøkonomi og gøre Den Europæiske Union til knudepunkt for etisk dataanvendelse?*
- 2) *Hvilke foranstaltninger kan der træffes for at fremme udvekslingen af data mellem virksomheder i Europa over de næste fem år?*
- 3) *Hvad kan der gøres med hensyn til algoritmer og intelligente og selvstændige systemer for at fremme og sikre menneskecentrering, privatliv og sikkerhed for at skabe tillid til dataøkonomien?*
